

Simone Weil, Útlak a svoboda, 1934

Teoretický obraz svobodné společnosti

- 1) Musíme usilovat o jasnou představu o dokonalé svobodě, nikoli v naději, že jí dosáhneme, ale v naději, že dosáhneme svobody méně nedokonalé, než je ta, ve které žijeme – to nejlepší je totiž pochopitelné pouze skrze dokonalost. Můžeme se pouze přibližovat k ideálu.¹ Ideál je stejně neuskutečnitelný jako sen, ale na rozdíl od snu má vztah ke skutečnosti, neboť pro svou omezenost² umožňuje uspořádat situace skutečné či uskutečnitelné od těch s hodnotou nejzanedbatelnější až po ty s hodnotou nejvyšší. Dokonalá svoboda nemůže být chápána pouze jako vymizení této potřeby³, jejíž tlak neustále snášíme. Dokud bude člověk žít, čili dokud bude tvořit křehký zlomek tohoto krutého světa, tlak potřeby⁴ se nikdy ani na okamžik nezmírní. Stav věcí, kdy by člověk měl tolik radostí a tak málo starostí, kolik by se mu zlíbilo,⁵ nemůže s výjimkou fikce v našem světě nalézt místo. Je pravda, že příroda je k lidským potřebám přívětivější nebo drsnější podle podnebí a možná časových období, ale čekat na zázračný objev, který by ji učinil přívětivou všude a jednou pro vždy, je asi podobně rozumné jako očekávání, která se kdysi vztahovala k roku tisíc.

A

---

¹ Rozdíl, srov. : směřovat můžeme pouze k ideálu

² To ne, jako mezník, jako měřítko

³ nutnosti

⁴ nutnosti

⁵ Pěkné!